

odst. 1 zák. čís. 126/1933 Sb. z. a n., a zda zákaz ten platil též v době, kdy se obžalovaná pokusila o dovoz knihy, nemůže zrušovací soud ihned ve věci samé rozhodnouti a nezbylo proto než důvodné zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a uznati dále, jak se stalo. Zprostiti-li nalézací soud obžalovanou pro nedostatek takového zákazu, platného v době spáchaného činu, a pro nedostatek jiného soudně trestného činu, bude mu spisy postoupiti příslušnému okresnímu (státnímu policejnímu) úřadu k event. potrestání obžalované pro správní přestupek podle § 21 zák. čís. 201/1933 Sb. z. a n.

Čís. 6125.

Přestupek podle § 3 zákona o maření exekuce (č. 78/1883 ř. z.) se promlčuje ve třech měsících. Podmínky promlčení podle § 531, písm. a), b) tr. zák. nepřicházejí tu v úvahu.

U přečinů podle §§ 485, 486, čís. 1 tr. zák. činí promlčecí lhůta jeden rok. Nepřichází tu zpravidla v úvahu podmínka promlčení podle § 531, písm. b) tr. zák.

Ustanovení § 486, čís. 1 tr. zák. trestá jen způsobení platební neschopnosti, nikoliv i její zvýšení.

Trestný čin, spáchaný v době promlčecí, je překážkou promlčení podle § 531, písm. c) tr. zák., i když byl pachatel co do tohoto činu zproštěn obžaloby, ježto zatím nastalo jeho promlčení.

Výpis z rejstříku trestů nestačí k tomu, aby bylo zjištěno, že se pachatel nedopustil ve lhůtě promlčecí trestného činu. To nutno zjistiti i jiným vhodným způsobem.

(Rozh. ze dne 3. února 1938, Zm II 519/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli jmenovaní obžalovaní uznáni vinnými přečinem nadržování věřiteli podle § 485 tr. z., přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486, čís. 1 tr. z. a přestupkem podle § 3 zákona č. 78/1883 ř. z. Z příležitosti těchto zmatečných stížností zrušil nejvyšší soud podle § 290, odst. 1 tr. ř. z. povinnosti úřední rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů.

Vyřizuje zmateční stížnost přesvědčil se zrušovací soud, že bylo trestního zákona nesprávně použito v neprospěch obžalovaných a že je rozsudek stížen zmatkem podle § 281, čís. 9 b) tr. ř., pokud co do přestupku podle § 3 zák. čís. 78/1883 ř. z. řeší otázku promlčení způsobem mylným. Otázku tu je zkoumati z moci úřední v každém období trestního řízení a nevádí, že se obžalovaní nehájili promlčením.

Promlčecí lhůta činí při přestupku podle § 3 zákona čís. 78/1883 ř. z., stíhaném jen vězením nezostřeným, tři měsíce (§ 532 tr. z.). Rozsudek zjišťuje co do tohoto přestupku, že trestný čin byl spáchán předem dnem 24. července 1934. První stíhací úkon po rozumu § 531 tr. z. stal se v tomto řízení dne 29. listopadu 1934, kdy došlo soudní kanceláře nařízení soudcovy, aby byli stěžovatelé obesláni k odpovědnému výslechu. Je tudíž zjevno, že od doby spáchaného činu uplynula do dne, kdy byl proti obžalovaným proveden první stíhací úkon, doba delší než promlčecí lhůta.

Co se týče dalších předpokladů promlčení, vytčených v § 531, písm. a)–c) tr. z., nepřicházejí tu podmínky podle § 531, písm. a), b) tr. z. vůbec v úvahu. Zejména nepatří přestupek podle § 3 zákona o marnění exekuce k trestným činům, jejichž povaha připouští nahrazení škody po rozumu § 531, písm. b) tr. z., uváží-li se, že ustanovení § 3 zák. čís. 78/1883 ř. z. nečelí hmotnému zkrácení věřitelů, nýbrž výhradně porušení vážnosti vrchnosti, které je na újmu, znemožňuje-li se její nakládání s věcmi, jichž obstavkou nebo zabavením byla — vrchností nebo z jejího rozkazu — zjednána (zabezpečena) účinnost možných dalších opatření vrchnosti k věcem těm se vztahujících (rozh. čís. 2908, 3288 Sb. n. s.). Je proto rozsudek prvé stolice na omylu, pokud tu promlčení vylučuje proto, že nebyla nahrazena škoda.

Zda jest ovšem splněna třetí podmínka promlčení (§ 531, písm. c) tr. z.) co do uvedeného přestupku, zda se totiž obžalovaní ve lhůtě promlčecí nedopustili soudně trestného činu, není rozsudkem zjištěno a nelze soudu zrušovacímu rozhodnouti. Nestací tu zejména výpis z trestního rejstříku, nýbrž bude třeba, aby bylo ještě jiným vhodným způsobem zjištěno, zda obžalovaní v promlčecí době nespáchali soudně trestný čin (rozh. čís. 4555 Sb. n. s.).

Podle toho, co uvedeno, nelze soudu zrušovacímu ve věci samé rozhodnouti, zda tu jsou či nejsou veškeré podmínky promlčení. Nezbylo proto, než pro zmatečnost rozsudku podle § 281, čís. 9 b) tr. ř., k níž musel soud zrušovací ve prospěch obžalovaných podle § 290, odst. 1 tr. ř. přihlídnouti z povinnosti úřední, rozsudek, pokud jde o uvedený přestupek, zrušiti a věc vrátiti nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Leč vratký je též výrok rozsudku, odsuzující obžalované pro přečiny podle §§ 485, 486, čís. 1 tr. z., poněvadž toho času částečně vůbec, částečně pro případ, že by snad nalézací soud dospěl v novém řízení, v němž se může po případě skutkový stav změnit, k úsudku, že přestupek podle § 3 zák. čís. 78/1883 ř. z. nebyl v ů b e c s p á c h á n, nelze vyloučiti ani promlčení těchto přečinů, jak bude níže dovozeno.

Promlčecí lhůta činí při přečinech podle §§ 485 a 486, čís. 1 tr. z., stíhaných tuhým vězením, jeden rok (§ 532 tr. z.). Přečin podle § 485 tr. z. byl podle rozsudkových zjištění spáchán dne 10. listopadu 1933. Co se týče přečinu podle § 486, čís. 1 tr. z., praví sice rozsudečný výrok neurčitě, že čin byl spáchán »před rokem 1934«, leč již z rozsudkového výroku, odsuzujícího pro přečin podle § 485 tr. z., plyne předpoklad

soudu, že obžalovaní byli již dne 10. listopadu 1933 neschopni platiti, a rozsudkové důvody zjišťují dokonce, že si obžalovaní byli již v polovici roku 1933 vědomi své platební neschopnosti. Obžalovaní spáchali tudíž uvedený přečin před 10. listopadem 1933, ba před polovicí 1933 a nemohli již poté ve spáchání deliktu, o nějž jde, pokračovati, neboť ustanovení § 486, čís. 1 tr. z. prohlašuje trestným jen způsobení nezpůsobilosti platební a nikoli zvýšení nastalé již platební neschopnosti. Nutno tudíž vycházeti z toho, že přečin podle § 486, čís. 1 tr. z. byl podle rozsudkových zjištění spáchán před polovicí roku 1933 a přečin podle § 485 tr. z. dne 10. listopadu 1933.

Co se v příčině těchto přečinů týče předpokladů promlčení, výtčených v § 531, písm. a), b) tr. z., nebylo především tvrzeno, že obžalovaní mají ze svých činů užitek v rukou. Podmínka, že byla nahrazena škoda podle rozsudkových zjištění přečiny podle §§ 485, 486, čís. 1 tr. ř. věřitelům způsobená, nepřichází podle ustálené judikatury soudu zrušovacím u uvedených deliktů vůbec v úvahu (rozh. čís. 2198, 2523, 4555 Sb. n. s.), kdyžtě nebyly tvrzeny výjimečné okolnosti, jež by snad po rozumu uvedených rozhodnutí dovolovaly obžalovaným, aby nahradili, a to všem věřitelům stejnoměrně, škodu činy způsobenou z majetku k volné dispozici jim jsoucího.

Zda a pokud je splněna podmínka podle § 531, písm. c) tr. z., nelze prozatím posouditi.

Bude především na soudu nalézacím, aby přesně zjistil, do kdy byl spáchán přečin podle § 486, čís. 1 tr. z., aby bylo možno posouditi, zda jednorocní lhůta promlčecí již uplynula či neuplynula dne 10. listopadu 1933, kdy byl spáchán nový delikt podle § 485 tr. z. V kladném případě by bylo nastalo promlčení za dalšího ovšem předpokladu, že obžalovaní v promlčecí době nespáchali ani jiný soudně trestný delikt, při čemž nutno u obžalovaného A. přihlížeti najmě po případě k trestní věci T 32/33 okresního soudu v K. (viz trestní list). V záporném případě nutno si uvědomiti, že dnem 10. listopadu 1933 začala pro přečin podle § 486, čís. 1 tr. z. běžeti nová doba promlčecí (rozh. čís. 2576 Sb. n. s.).

Zda v tomto druhém případě co do přečinu podle § 486, čís. 1 tr. z. a zda vůbec co do přečinu podle § 485 tr. z. nastalo promlčení čili nic, závisí — nehledíc k možným jiným trestným činům v promlčecí době snad spáchaným — na tom, zda se obžalovaní d o p u s t i l i přestupku podle § 3 zák. o maření exekuce, spáchaného podle rozsudkových zjištění mezi dnem 25. ledna 1934, kdy byly dotčené věci zabaveny, a dnem 24. července 1934, tudíž v promlčecí lhůtě počínající pro přečin podle § 485 tr. z. a po případě znovu i pro přečin podle § 486, čís. 1 tr. z. dnem 10. listopadu 1933.

Poněvadž tedy podle dosavadního stavu věci nelze bezpečně posouditi, zda přečin podle § 486, čís. 1 tr. z. nebyl již vůbec promlčen v době, kdy byl spáchán přečin podle § 485 tr. z., a poněvadž podle toho, co předesláno, zejména po zrušení rozsudkového výroku co do přestupku podle § 3 zák. o maření exekuce nelze vyloučiti promlčení obou zmíněných přečinů, bylo rozsudek i co do těchto přečinů zrušiti, a to co do přečinu

§ 486, čís. 1 tr. z. rovněž podle § 290, odst. 1 tr. ř., a co do přečinu § 485 tr. z. podle zásady vytčené v § 289 tr. ř. a bylo věc i v tomto rozsahu vrátiti nalézacímu soudu k opětnému projednání a rozhodnutí.

K tomu se ještě podotýká, že novým rozsudkem snad znovu zjištěné spáchání přestupku podle § 3 zákona o maření exekuce by bylo promlčení zmíněných přečinů na závadu samozřejmě i tehda, kdyby rozsudek obžalované co do přestupku podle § 3 cit. zák. z důvodu promlčení zprostil (rozh. č. 652, 3285, 4062 Sb. n. s.).

Dále se podotýká, že bude na nalézacím soudu, aby se ani co do zmíněných přečinů při řešení předpokladu promlčení podle § 531, písm. c) tr. z. nespokojil obsahem výpisu z trestního rejstříku, nýbrž vhodným způsobem zjistil, zda se obžalovaní v době promlčecí skutečně nedopustili nějakého soudně trestného činu.

Čís. 6126.

Periodický tiskopis je výhradním nositelem nároku na ochranu své cti a tím i práva stíhacího. Osoby, jmenované v § 16, odst. 3 zákona o ochraně cti, jsou oprávněny jen k výkonu tohoto práva. Jde o jediné žalobní právo, k jehož výkonu je za určitých předpokladů oprávněno více osob; ty se mohou během řízení vystřídati v jeho výkonu.

Osoby, které vykonaly za periodický tiskopis oprávnění k žalobě, jsou místo něho povinny nahraditi útraty, mají však s druhé strany i nárok na náhradu útrat, skončí-li se věc příznivě pro periodický tiskopis.

Vzájemný poměr subjektivních skutkových podstat přestupku podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. (ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n.) a přečinu podle § 2 zákona o ochraně cti.

(Rozh. ze dne 7. února 1938, Zm I 1100/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného A. do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n. O útratách rozhodl nejvyšší soud takto:

Obžalovaný je podle § 390, odst. 2 tr. ř. práv z nákladů řízení zrušovacího a nahradí zejména podle § 393, odst. 3 tr. ř. L-ovi jakožto vydavateli periodického tiskopisu »H.« a K-ovi jakožto odpovědnému redaktorovi uvedeného tiskopisu, tedy osobám vykonávajícím právo soukromé žaloby, útraty právního zastoupení vzešlé jim z příčiny řízení zrušovacího. Výši těchto útrat ustanoví soud první stolice. Za tyto útraty ručí podle § 10, odst. 1 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n. rukou společnou a nedílnou vlastník a vydavatel periodického tiskopisu »N.«.

Důvody:

Zmatečnou stížností obžalovaného, uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 4, 5, 9 a), b), c) tr. ř., nelze přiznati úspěch v žádném směru.